

MIGRACIJOS DEPARTAMENTAS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS

TVIRTINU

Teisės ir tarptautinio bendradarbiavimo skyriaus vedėja, atliekanti direktoriaus funkcijas

Evelina Gudzinskaitė

MIGRACIJOS DEPARTAMENTO PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE EGZISTUOJA DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, VERTINIMO APRAŠYMAS

2016-09-20

Vilnius

Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Korupcijos rizikos atlikimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, nuostatomis ir atsižvelgdamas į Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 (toliau – Rekomendacijos), atliko Migracijos departamento veiklos srities Nacionalinės vizos išdavimas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą ir vertinimą. Nacionalinės vizos išdavimo analizei ir vertinimui atlikti Migracijos departamento direktoriaus 2016-09-12 įsakymu Nr. 3K- 103 buvo sudaryta darbo grupė.

Analizės ir vertinimo tikslas – nustatyti veiklos sritį veikiančius išorinius, vidinius ar individualius rizikos veiksnius, galinčius sudaryti prielaidas atsirasti korupcijai, ir prireikus parengti bei įgyvendinti prevencijos priemones analizės ir vertinimo metu nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti.

Analizuojamas objektas – nacionalinės vizos išdavimas.

Analizuojamas laikotarpis – 2015 m. II pusm. – 2016 m. I pusm.

2016 m. atliekamas vienos iš Migracijos departamento vykdomos veiklos sričių – daugkartinės nacionalinės vizos išdavimo – korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas. Pagal Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos 6 punkte nurodytus kriterijus korupcijos pasireiškimo tikimybė šioje Migracijos departamento veiklos srityje galima dėl šios priežasties: veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu; daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas ir korupcijos rizikos analizė dėl nacionalinės vizos (D) išdavimo nebuvo atliekama.

Nacionalinės vizos išdavimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – UTPĮ) ir Kvietimo patvirtinimo, dokumentų vizai gauti pateikimo, konsultacijų vykdymo, vizos išdavimo ar atsisakymo ją išduoti, jos pratęsimo ar atsisakymo ją pratęsti, jos panaikinimo ir Šengeno vizos atšaukimo, taip pat komercinių tarpininkų akreditavimo ir išorės paslaugų teikėjų pasirinkimo tvarkos aprašas, patvirtintas vidaus reikalų ministro ir užsienio reikalų ministro 2004 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. 1V-280/V-109, „Dėl Kvietimo patvirtinimo, dokumentų vizai

gauti pateikimo, konsultacijų vykdymo, vizos išdavimo ar atsisakymo ją išduoti, jos pratęsimo ar atsisakymo ją pratęsti, jos panaikinimo ir Šengeno vizos atšaukimo, taip pat komercinių tarpininkų akreditavimo ir išorės paslaugų teikėjų pasirinkimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Vizų aprašas).

Užsienietis, turintis nacionalinę vizą, gali atvykti į Lietuvos Respubliką ir būti Lietuvos Respublikoje vizoje nurodytą laiką; šis laikas gali trukti iki 12 mėnesių (UTPI 17 straipsnio 1 dalis). Migracijos departamentas priima sprendimus dėl visų rūšių (Šengeno ir nacionalinės) vizos išdavimo ar atsisakymo jas išduoti bei dėl visų rūšių vizų panaikinimo ir Šengeno vizos atšaukimo (UTPI 21 straipsnio 3 dalies 4 punktas). Pagal Vizų aprašo 65 punktą, užsienietis, būdamas teisėtai Lietuvos Respublikos teritorijoje, dokumentus daugkartinėi nacionalinei vizai gauti gali pateikti Vilniaus, Kauno ar Klaipėdos apskr. vyriausiojo policijos komisariato migracijos skyriui (valdybai) (toliau – Migracijos skyrius (valdyba) arba Migracijos departamentui. Įgaliotas Migracijos skyriaus (valdybos) valstybės tarnautojas priimtą užsieniečio prašymą išduoti nacionalinę vizą kartu su pateiktais dokumentais ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo šio prašymo priėmimo dienos išsiunčia paštu Migracijos departamentui sprendimui priimti (Vizų aprašo 75¹ punktas).

Sprendimus dėl nacionalinės vizos išdavimo ar atsisakymo ją išduoti, jos panaikinimo priima Užsieniečių reikalų skyriaus vedėjas ir vedėjo pavaduotojas, jų nesant – Migracijos departamento direktoriaus pavaduotojas. Duomenys apie Migracijos departamento gautus ir nagrinėjamus prašymus išduoti nacionalinę vizą, priimtus sprendimus dėl šių prašymų ir duomenys apie vizų įklijų panaudojimą Migracijos departamente tvarkomi Užsieniečių registre.

Pasirinktą veiklos sritį vertinant pagal kriterijų **Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu**, buvo nagrinėta Užsieniečių reikalų skyriaus valstybės tarnautojų, vykdančių vizų išdavimo funkcijas, veikla ir ją reglamentuojantys teisės aktai.

Nacionalinės vizos išdavimą reglamentuojančiuose teisės aktuose įtvirtinti aiškūs kriterijai, principai, terminai, nurodyti dokumentai, kurios privaloma pateikti dėl vizos išdavimo, taip pat numatyti darbuotojo veiksmai (asmens duomenų patikrinimas, konsultacija ir pan.), kuriuos jis privalo atlikti prieš priimant sprendimą, nustatyti paslaugos atlikimo terminai ir sąlygos.

Teisės aktai, reglamentuojantys nacionalinės vizos išdavimą, numato vienodas sąlygas visiems užsieniečiams, kurie kreipiasi dėl nacionalinės vizos, nenumato išimčių ar nevienodų sąlygų taikymo. Tam tikrais atvejais, kai atsižvelgus į visas su konkrečiu atveju susijusias aplinkybes, užsieniečiui galėtų būti pritaikyta išimtis (pvz., prašymas išduoti nacionalinę vizą priimtas iš neteisėtai Lietuvoje esančio užsieniečio, nes sprendimo dėl jo grąžinimo į užsienio valstybę priėmimas, atsižvelgus į Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 8 straipsnyje įtvirtintą teisę į privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą, nelaikytina būtina ir proporcinga priemone), prieš priimant užsieniečio prašymą išduoti nacionalinę vizą nuomonė šiuo klausimu įforminama raštu (pasirašo Migracijos departamento direktorius) arba surašoma pažyma, kurią vizuota taip pat Migracijos departamento direktorius.

Migracijos departamento teikiamų paslaugų aprašymai, tarp jų ir dėl nacionalinės vizos išdavimo, parengti pagal Lietuvos Respublikos administracinių paslaugų teikimo aprašymų rengimo rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2009 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr. 1V-644 „Dėl Administracinių paslaugų teikimo aprašymų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, skelbiami Migracijos departamento interneto tinklalapyje.

Taip pat užsieniečiai, teikiantys prašymus dėl nacionalinės vizos išdavimo, Migracijos departamento interneto tinklalapyje gali pasitikrinti, ar turi visus dokumentus, kuriuos privalo pateikti kartu su prašymu išduoti nacionalinę vizą. Dokumentų nacionalinei vizai išduoti sąrašai skelbiami lietuvių, rusų ir anglų kalbomis.

Atlikus analizę pagal kriterijų **Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu**, nustatyta, kad Migracijos departamento veikla šioje srityje yra aiškiai reglamentuota teisės aktais.

Įvertinta Migracijos departamento veikla Nacionalinės vizos išdavimas pagal kriterijų **Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo**. Juo remtasi atliekant korupcijos rizikos analizę, nes priimant sprendimus dėl nacionalinės vizos išdavimo dažniausiai nereikalaujama kitos institucijos patvirtinimo (konsultacijos vykdomos Vizų aprašo 92 punkte nustatytais atvejais). Tinkamas viešumo ir skaidrumo principų įgyvendinimas Migracijos departamento veikloje, išsamus Užsieniečių reikalų skyriaus valstybės tarnautojų, vykdančių vizų išdavimo funkcijas, veiklos reglamentavimas* ir veiklos kontrolė leidžia priimti skaidrius sprendimus ir išvengti pašalinio poveikio sprendimo priėmimo procese. Prašymų išduoti nacionalinę vizą priėmimo, nagrinėjimo ir sprendimų šiais klausimais rengimo funkcija nurodyta 4 Užsieniečių reikalų skyriaus vyriausiųjų specialistų (valstybės tarnautojų) pareigybių aprašymuose, tačiau tik dviem iš jų ši funkcija yra pagrindinė funkcija. Sprendimą išduoti / atsisakyti išduoti vizą priima Užsieniečių reikalų skyriaus vedėjo pavaduotojas (skyriaus vedėjo pareigybė nuo 2015-10-01 neužimta).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė išduodant nacionalines visas Migracijos departamente analizuojamu laikotarpiu 2015 m. II pusr. – 2016 m. I pusr. vertintina kaip nedidelė.

Bendrųjų reikalų skyriaus vedėjo pavaduotoja

Regina Jancevičienė

---

*Užsieniečių reikalų skyriaus nuostatai patvirtinti Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2013 m. liepos 25 d. įsakymu Nr. 3K-106, Užsieniečių reikalų skyriaus vedėjo pavaduotojo pareigybės aprašymas patvirtintas Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2013 m. liepos 25 d. įsakymu Nr. 3K-107, vyriausiųjų specialistų, nagrinėjančių dokumentus dėl nacionalinės vizos išdavimo pareigybių aprašymas patvirtintas Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2016 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. 3K-41.